

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

Prooemium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12945

M. FAB. QUINTILIANI
 DE
 INSTITUTIONE ORATORIA
 LIBER QUARTUS.

PROOEMIUM.

PERFECTO, Marcelle Victori, operis tibi dedicati tertio libro, & jam quarta fere laboris parte transacta, novæ insuper mihi diligentia causa, & altior sollicitudo, quale iudicium hominum emereret, accessit. Adhuc enim velut studia inter nos conferebamus: & si parum nostra institutio probaretur à cæteris, contenti fore domestico usu videbamus, ut tui meique filii formare disciplinam satis putaremus. Cum vero mihi Domitianus Augustus ¹ sororis suæ nepotum delegaverit curam, non satis honorem ² iudiciorum cœlestium intelligam, nisi ex hoc quoque oneris magnitudinem metiar. Quis enim mihi aut mores excolendi sit modus, ut eos non immerito probaverit sanctissimus censor? aut studia, ne sefellisse in his videar principem ut in omnibus, ³ ita in eloquentia quoque eminentissimum? Quod si nemo miratur poëtas maximos sæpe fecisse, ut non solum initiis operum suorum ⁴ musas invocarent, sed provec̄ti quoque longius, cum ad aliquem graviorem venissent locum, repeterent

HAc præfatione magnitudinem & difficultatem operis sequentis testatur: addit etiam adulatoria ad Domitianum. *Turneb.*

¹ *Sororis suæ nepotum.*] Nove dixit, pro nepotes ex sorore: nam soror Domitiani liberos genuit, deinde brevi mortua est: quocirca tutor & curator filiorum eius fuit Domitianus. *Idem.*

² *Judiciorum cœlestium.*] Quia Domitianus cum in epistola quadam di-

ctasset, hoc jubet fieri *dominus & deus noster Domitianus*, hinc institutum est ut *deus* appellaretur. *Idem.*

³ *Ita in eloquentia quoque.*] Scribit enim Tranquillus, Domitianum res gestas patris & fratris carmine conscripsisse, & commentaria historiarum reliquisse. *Idem.*

⁴ *Musas invoc.*] *Pandite nunc Helicōna Deæ.*

I Quod

rent vota, & velut nova precatone uterentur: mihi quoque profecto poterit ignosci, si quod initio, quum primum hanc materiam inchoavi, non fecerim, nunc omnes in auxilium deos, ipsumque in primis, quo neque presentius aliud, neque studiis magis propitium numen est, invocem: ut quantum nobis expectationis adjecit, tantum ingenii adspiret, dexterque ac volens adsit, & me qualem esse credit, faciat. Cujus mihi religionis non hæc sola ratio, quæ maxima est, sed alia, qua sic procedit ipsum opus, ut majora præteritis, ac magis ardua sint quæ ingredior. Sequitur enim *ut judicialium causarum*, quæ sunt maxime variæ ac multiplices, ordo explicetur, quod proœmii sit officium: quæ *ratio narrandi*: quæ *probationum sit fides*, seu *proposita* confirmamus, seu *contradicta* dissolvimus: quanta vis in *perorando*, seu reficienda brevi repetitione rerum memoria est judicis, sive affectus (quod est longe potentissimum) commovendi. De quibus partibus singulis quidam separatim scribere maluerunt, velut onus totius corporis veriti, & sic quoque complureis de unaquaque earum libros ediderunt: quas ego omnes ausus contexere, prope infinitum mihi laborem prospicio, & ipsa cogitatione suscepti muneris fatigor. Sed durandum est, quia cœpimus: & si viribus deficiemur, animo tamen perseverandum.

¶ Quod proœmii sit officium.] Breviter | *quinti & sexti*, quos instituit ex partium
complectitur argumenta *libri quarti*, | *ipsarum ordine.* Turneb.

C A P. I.

D E E X O R D I O.

QUOD *principium* Latine vel *exordium* dicitur, majore quadam ratione Græci videntur *προλογισιον* nominasse: quia à nostris initium modo significatur, illi satis clare partem

IN tribus deinceps libris *methodum* | *compositivam* sequitur, quæ eadem artis institutione constat: itaque ab *exordio* incipit, primumque ab ejus etymologia. *Idem.*

¶ Nam